

Letno poročilo

Območne izpostave JSKD
ILIRSKA BISTRICA

2014

**JAVNEGA SKLADA
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KULTURNE DEJAVNOSTI**

Jskd

JSKD skrbi za razvoj in uresničevanje nacionalnega potenciala ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Skrbi tudi za aktivno ustvarjalnost, razvoj ustvarjalnih kapacitet in strokovnih standardov ter širjenje dostopnosti kulturnih programov.

Območna izpostava Ilirska Bistrica

Igor Štemberger

Uvod

Območna izpostava Ilirska Bistrica pokriva občino Ilirska Bistrica, ki po površini spada med večje slovenske občine, saj meri kar 480 km². V 64 naseljih občine živi približno 14.000 prebivalcev. Glavno kulturno središče je mesto Ilirska Bistrica, kulturni dogodki pa se izvajajo tudi po manjših podeželskih središčih, posebno tam, kjer delujejo samostojne osnovne šole Podgrad, Knežak, Jelšane, Kuteževo in Pregarje, oziroma v krajih, kjer delujejo močna kulturna društva (Jasen, Bač, Hrušica ...).

Območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica skrbi za koordinacijo dela več kot 40 društev, ki se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo. Njim daje ustrezno strokovno in tehnično pomoč tako pri izvedbi kulturnih dogodkov kot tudi pri prijavi na razpise. Izpostava zglede sodeluje z vsemi sedmimi osnovnimi šolami v občini, Gimnazijo Ilirska Bistrica in Glasbeno šolo Ilirska Bistrica, ilirsko-bistriško enoto Pokrajinskega muzeja Koper, sodelovanje s Knjižnico Makse Samsa Ilirska Bistrica pa velja posebej izpostaviti. Izpostava sama organizira številne kulturne dogodke, pri čemer poseben poudarek dajemo sodelovanju z društvi iz sosednjih hrvaških občin ter slovenskim Kulturno-prosvetnim društvom Bazovica Reka.

Ocena stanja

V letu 2014 je izpostava izvedla projekte s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti in druge programe s področja kulture. Društvom in posameznikom je pomagala pri društveni dejavnosti. V letu 2014 so ljubiteljska kulturna društva v Občini Ilirska Bistrica delovala precej okrnjeno, saj se je huda finančna stiska iz prejšnjih let nadaljevala. Občina namreč vse do decembra ni imela sprejetega proračuna, zato ni bil izveden razpis za sofinanciranje delovanja ljubiteljskih kulturnih društev. Iz istega naslova tudi izpostava sklada ni dobila dodatnih sredstev za financiranje lokalnega programa. V takih razmerah je bilo treba še toliko več iznajdljivosti, da so programi potekali. Območna izpostava je društvom svetovala in jim po potrebi tudi pripravljala dokumentacijo za druge razpise zunaj občine. Pri izvedbi kulturnih dogodkov smo se zaradi finančne stiske omejili samo na strokovno in tehnično pomoč, finančno pa le izjemoma. Delovanje na področju ljubiteljske kulture je bilo zaznamovano s koncerti pevskih zborov, saj je zborovsko petje najbolj razširjena dejavnost na območju izpostave. Koncerti so v veliki in mali dvorani Doma na Vidmu v Ilirski Bistrici, občasno pa tudi v vaških domovih (Jasen, Hrušica) ali v prostorih osnovnih šol (Kuteževo, Pregarje, Jelšane, Knežak, Podgrad). Omeniti velja tudi redne kulturne večere, ki jih pripravljamo v sodelovanju s Knjižnico Makse Samsa Ilirska Bistrica v njihovih prostorih. Ti večeri so po večini posvečeni literarni dejavnosti, občasno pa v knjižnični čitalnici organiziramo tudi likovne in fotografske razstave. Zaradi neizvedenega občinskega razpisa za sofinanciranje programov ljubiteljske kulture v letu 2014 ni bilo Premskih srečanj (literarna dejavnost), niti občinske revije pevskih zborov. Je pa Občina Ilirska Bistrica v letu 2014 naši izpostavi zaupala izvedbo meseca kulture, ki smo ga uspešno izpeljali v februarju. O dejavnosti območne izpostave redno poročajo lokalni in regionalni mediji Primorske novice, Radio Koper, TV Koper/Capodistria, Radio Capris, Radio 94, TV Galeja ter regijski časopis Snežnik in občinsko glasilo Bistriški odmevi. Največja težava, s katero se srečujemo pri izvedbi kulturnih dogodkov, je tehnična opremljenost prostorov. Zlasti problematičen je osrednji hram kulture v mestu Ilirska Bistrica – Dom na Vidmu, katerega osrednji oder je povsem neopremljen (luči, ozvočenje), kar povzroča številne težave zlasti pri organizaciji gledaliških predstav. Upamo, da bo v prihodnje prišlo do nadaljnje obnove tega objekta in ustrezne opremljenosti odrov, tako velike kot tudi male dvorane Doma na Vidmu. Problem ogrevanja objekta v zimskih mesecih s čimer smo se srečevali do nedavnega, je občina v letu 2014 uspešno rešila z energetske sanacije Doma na Vidmu.

Izvedba rednega programa

Programi ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. V okviru območnega programa smo v prvem polletju v Ilirski Bistrici izvedli srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov Naša pomlad. Udeležilo se ga je 11 zborov, strokovno oceno je podal Matej Penko. Na področju vokalne glasbe smo v okviru regijskega programa izvedli dva zborovska koncerta Primorska poje, in sicer v Knežaku in Jasenu. V okviru gledališke dejavnosti smo

izvedli srečanje otroških gledaliških skupin v vaškem domu v Jasenu. Srečanja se je udeležilo 5 otroških gledaliških skupin. Na področju folklorne dejavnosti se je le otroška folklorna skupina KD Tuščak Bač udeležila območnega srečanja v Postojni. Regijskega srečanja pihalnih orkestrów Kraške godbe se je udeležil Pihalni orkester Ilirska Bistrica. Na področju likovne dejavnosti smo na koordinaciji južna Primorska izpeljali razpis, na katerega se je prijavila le ena likovnica z območja izpostave Ilirska Bistrica. To je Zdenka Vinšek, katere slika je bila po izboru selektorja Dejana Mehmedoviča izbrana za jesenske regijske razstave. V drugem polletju smo konec septembra v Knjižnici Makse Samsa v Ilirski Bistrici v okviru rednega programa izvedli regijsko literarno srečanje piscev seniorjev V zavetju besede. Literarno srečanje v Ilirski Bistrici je bilo namenjeno piscem severne in južne Primorske. Na natečaj so prispela dela 12 primorskih avtorjev, ki sta jih prebrala strokovna spremljevalca srečanja v Ilirski Bistrici Patricija Dodič in Tomaž Mahkovic. Strokovna spremljevalca srečanja sta vodila literarno delavnico s sodelujočimi avtorji in literarno branje oziroma pogovor o prispelih besedilih in literarnem ustvarjanju nasploh. Vaški dom Jasen je bil v začetku oktobra prizorišče Regijskega srečanja pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž za Primorsko regijo pod nazivom »Kantali smo veselo«. Nastopilo je osem skupin ljudskih pevcev in godcev z Brkinov, Krasa in severne Primorske pred polno dvorano jasenskega vaškega doma. Njihove nastope si je ogledala in jih strokovno ovrednotila spremljevalka srečanja Mojca Kovačič. Regijsko srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž v vaškem domu v Jasenu so ob pomoči Območne izpostave JSKD Ilirska Bistrica na visoki kakovostni ravni pripravili članice in člani Društva Ahec Jasen. Jeseni smo v okviru regijskega programa v Ilirski Bistrici gostili tudi medobmočno likovno razstavo Ornament.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z drugimi lokalnimi kulturnimi akterji na področju izpostave sklada. Začetek leta je bil še v znamenju božičnih koncertov (Jelšane, Ilirska Bistrica). Ob slovenskem kulturnem prazniku so ilirsko-bistriška društva pod okriljem naše izpostave pripravila program, s katerim smo gostovali pri slovenskem Kulturno-prosvetnem društvu Bazovica na Reki. V letu 2014 smo v sodelovanju z Občino Ilirska Bistrica in lokalnimi kulturnimi društvi izvedli tudi občinski projekt Mesec kulture. V okviru projekta smo organizirali 7 kulturnih dogodkov, ki so bili izredno dobro obiskani. Poleg osrednje proslave ob kulturnem prazniku v Ilirski Bistrici velja izpostaviti tudi otvoritveno prireditev na Premu, katero smo organizirali v sodelovanju KTŠD Prem. Izpostaviti velja tudi odmeven in izjemno dobro obiskan, letos že šesti dobrodelni koncert bistriških skupin zabavne in narodno-zabavne glasbe Iz srca za srce, katerega nosilec je Območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica. V sodelovanju s Knjižnico Makse Samsa Ilirska Bistrica smo pripravili kulturne dogodke s področja literature in likovne dejavnosti, odmevno prireditev ob 50-letnici samostojne knjižnice ter izjemno odmevno razstavo del članov Likovnega društva Franceta Pavlovca iz Ilirske Bistrice, na kateri so predstavili 20 slik, nastalih na poletni likovni koloniji. Konec leta 2014 smo organizirali tradicionalni ogled novoletnega koncerta v HNK Ivana pl. Zajca na Reki, za katerega je letos vladalo posebno zanimanje, saj se ga je udeležilo rekordnih 122 naših obiskovalcev. Občina Ilirska Bistrica do decembra ni imela sprejetega proračuna, zato tudi ni bilo razpisa za sofinanciranje kulturnih društev in programov s področja kulture. Financiranje je potekalo po dvanajstinah, vendar le za neposredne proračunske porabnike, ne pa tudi za kulturna društva.

Izobraževanja

Področje izobraževanj je bilo v polletnem obdobju na izpostavi Ilirska Bistrica precej zapostavljeno iz dveh razlogov: zaradi majhnega zanimanja, ki je posledica velike ponudbe na tem področju, in zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, zaradi česar smo bili prisiljeni izvajati le najbolj nujne programe. Nekateri člani naših društev so se udeležili izobraževanj v drugih krajih. V drugem polletju smo izvedli eno literarno in eno filmsko delavnico, naši kulturniki pa so se udeleževali kar nekaj seminarjev zunaj meja delovanja izpostave.

Financiranje

Območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica se je srečala s hudo finančno stisko, saj Občina Ilirska Bistrica do konca leta ni imela sprejetega proračuna in smo bili financirani po tromesečjih, razpisa za izvedbo lokalnih programov pa ni bilo. Ob tem smo pridobili tudi nekaj lastnih sredstev iz vstopnin, to je 3.135 evrov s čimer smo v danem položaju lahko zelo zadovoljni. V skladu s pogodbo z Občino Ilirska Bistrica smo pridobili 7.405 evrov sredstev za sofinanciranje dela plače zaposlenega, 1.584 evrov za materialne stroške in 7.976 evrov za programske stroške ter dodatnih 3.043 evrov za izvedbo Meseca kulture.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Daleč najbolj razširjena kulturna dejavnost je vokalna glasba. Na območju izpostave deluje 14 odraslih pevskih zborov in skupin (4 moške, 5 ženskih in 5 mešanih), vključujoč en moški oktet. Po šolah in vrtcih deluje 8 otroških in 4 mladinski pevski zbori. Med zbori velja izpostaviti MePZ Tabor Kalc 1869 Knežak, ki se redno udeležuje raznih pevskih tekmovanj, sam pa vsako leto prireja uspešno zborovsko prireditev Kulturi dajemo krila. Zbori vadijo pretežno po vaških domovih, šolah ali v kulturnem domu v Ilirski Bistrici. Nekateri imajo lastne prostore. S področja instrumentalne glasbe deluje le Pihalni orkester Ilirska Bistrica, ki pod taktirko Josipa Grgasoviča združuje 45 mladih godbenikov. Na gledališkem področju delujeta le dve društvi, občasno se pojavi še kakšna gledališka sekcija znotraj katerega od društev. Gledališki krožki delujejo na 4 osnovnih šolah. Gledališko področje ni ravno plodovito, predvsem zaradi tega, ker v občini ni ustrezno opremljenega odra za gledališke nastope. Na področju literature delujeta dve društvi. Zlasti plodno je Literarno društvo Ilirska Bistrica, ki s projektom Večernice že drugo leto uspešno promovira svoje člane in njihova dela. Na področju likovne dejavnosti deluje Likovno društvo Franceta Pavlovca Ilirska Bistrica. Poleg njihovih rednih razstav v bistriški knjižnici pa je na območju izpostave še več gostujočih razstav v galeriji Doma na Vidmu ali v prostorih posameznih lokalov. Predvsem v njih svoj dom najdejo tudi redne fotografske razstave članov Foto kluba Sušec iz Ilirske Bistrice. Še najbolj zapostavljena je plesna dejavnost, saj na območju izpostave ni tako rekoč nobene plesne skupine, razen baletnega oddelka Glasbene šole Ilirska Bistrica. Največje uspehe pa v zadnjem obdobju ugotavljamo na področju folklorne in etno glasbe. Otroške folklorne skupine delujejo na dveh osnovnih šolah in znotraj enega društva, odrasla folklorna skupina pa je le ena. Področje ljudskih pevcev in godcev je bogato zastopano, saj na območju izpostave deluje 5 tovrstnih skupin.

Sodelovanje s šolami in vrtci

Na območju izpostave Ilirska Bistrica delujejo po ena glasbena in srednja šola, 7 osnovnih šol in dva samostojna vrtca v mestu Ilirska Bistrica. Sodelovanje s temi zavodi lahko ocenimo kot zgledno. Prav vse šole (odvisno od dejavnosti, ki jo gojijo – manjše podeželske šole namreč nimajo dovolj učencev, da bi razvijale več različnih kulturnih dejavnosti) se redno prijavljajo na naše razpise s področja zborovskega petja, gledališča, folklorne ter literarne in likovne dejavnosti. V zadnjih letih si je naziv kulturne šole pridobilo kar 5 osnovnih šol s področja delovanja naše izpostave.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

V letu 2014 smo podelili 20 Gallusovih značk (11 srebrnih in 9 bronastih) članom Pihalnega orkestra Ilirska Bistrica in Me PZ Tabor Kalc 1869 Knežak. Značke smo jim podelili na posebni prireditvi ob 20-letnici zbora ter na rednem letnem koncertu pihalnega orkestra. Ob 10-letnici gledališke skupine MŠD Harije smo podelili tudi Linhartove značke (5 bronastih in 4 srebrne). Od pomembnih jubilejev v letu 2014 velja omeniti 150 let od ustanovitve čitalnice v Ilirski Bistrici, 110 let rojstva pesnice Makse Samsa in 50 let od ustanovitve samostojne Knjižnice Makse Samsa. Praznovanje omenjenih treh jubilejev je bilo v Domu na Vidmu v Ilirski Bistrici. Slavnostni govornik na omenjeni prireditvi je bil akademik Ciril Zlobec. Ob tej priložnosti je bistriška knjižnica izdala ličen zbornik, izpostava sklada pa je sodelovala pri izvedbi osrednje prireditve.

Izvedeni dogodki

Naziv dogodka	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
BOŽIČNI KONCERT V JELŠANAH	5.1.2014		večzvrstna dejavnost	prireditev
ZVONOV BOŽIČNI KONCERT V ILIRSKI BISTRICI	11.1.2014		vokalna glasba	prireditev
OTVORITEV 34. MESECA KULTURE	19.1.2014		literatura	prireditev
KUŽA RENČO V ILIRSKI BISTRICI	4.2.2014		gledališče in lutke	prireditev
VEČER SLOVENSКИH SKLADATELJEV	6.2.2014		instrumentalna glasba	prireditev
LAZARINIJEVA RODBINA V ILIRSKI BISTRICI	6.2.2014		literatura	prireditev
KULTURNI PRAZNIK V ILIRSKI BISTRICI	7.2.2014		večzvrstna dejavnost	prireditev
KULTURNI PRAZNIK PRI SLOVENCİH NA REKI	8.2.2014		večzvrstna dejavnost	prireditev
REGIJSKI SEMINAR ORNAMENT 1	22.2.2014		likovna dejavnost	izobraževanje
DOMOVINA OSP PONOVRNO V ILIRSKI BISTRICI	28.2.2014		gledališče in lutke	prireditev
LITERARNI VEČER Z MARINO GR LJ	6.3.2014		literatura	prireditev
LITERARNI VEČER PRI SLOVENCİH NA REKI	7.3.2014		literatura	prireditev
IZ SRCA ZA SRCE	15.3.2014		instrumentalna glasba	prireditev
REGIJSKI SEMINAR ORNAMENT 2	15.3.2014		likovna dejavnost	izobraževanje
PRIMORSKA POJE	16.3.2014		vokalna glasba	prireditev
PRIMORSKA POJE	16.3.2014		vokalna glasba	prireditev
NA MEJI	20.3.2014		literatura	prireditev
FESTIVAL MLADE LITERATURE URŠKA	21.3.2014		literatura	prireditev
PRIMORSKA POJE	21.3.2014		vokalna glasba	prireditev
PRIMORSKA POJE	21.3.2014		vokalna glasba	prireditev
REGIJSKO SREČANJE MLADIH LITERATOV URŠKA 2014	21.3.2014		literatura	izobraževanje
PRIMORSKA POJE	22.3.2014		vokalna glasba	prireditev
PRIMORSKA POJE	22.3.2014		vokalna glasba	prireditev
PRIMORSKA POJE	29.3.2014		vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	2.4.2014		gledališče in lutke	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV NAŠA POMLAD	4.4.2014		vokalna glasba	prireditev
PRIMORSKA POJE	5.4.2014		vokalna glasba	prireditev
MALIBU PRAZNUJE 25 LET!	6.4.2014	13.4.2014	večzvrstna dejavnost	prireditev
PRIMORSKA POJE	6.4.2014		vokalna glasba	prireditev
FEMINELIJE - LITERARNI VEČER Z IVKOM SPETIČEM	12.4.2014		literatura	prireditev
PRIMORSKA POJE	12.4.2014		vokalna glasba	prireditev
PRIMORSKA POJE	13.4.2014		vokalna glasba	prireditev
RAZSTAVA DEL ČLANOV LIKOVNEGA DRUŠTVA FRANCETA PAVLOVCA ILIRSKA BISTRICA	18.4.2014		likovna dejavnost	prireditev

NOČ KNJIGE V ILIRSKI BISTRICI	23.4.2014		literatura	prireditev
150 LET SLOGE V JELŠANAH	25.4.2014		večzvrstna dejavnost	prireditev
VEČER DOMOLJUBNIH PESMI	26.4.2014		vokalna glasba	prireditev
NATEČAJ ZA DRAMSKA BESEDILA	1.5.2014		likovna dejavnost	izobraževanje
KIPI IZ NARAVE	9.5.2014		likovna dejavnost	prireditev
KULTURI DAJEMO KRILA	10.5.2014		vokalna glasba	prireditev
PRIMORSKI SOKOLI BODO ŠE LETELI	13.5.2014		literatura	prireditev
SLEDI BRKINSKEGA ŽIVLJENJA SKOZI STARE FOTOGRAFIJE IN RISBE SLAVKE CETIN ČUFAR	23.5.2014		filmska	prireditev
KONCERT SLOVENSkih LJUDSKIH PESMI	23.5.2014		folklor	prireditev
LETNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA ILIRSKA BISTRICA	24.5.2014		instrumentalna glasba	prireditev
KONCERT ŽEPZ PREM Z GOSTI	25.5.2014		vokalna glasba	prireditev
NAŠA POMLAD - ZAKLJUČNA REVIJA	27.5.2014		vokalna glasba	prireditev
PARNIKI JADRANA V ILIRSKI BISTRICI	29.5.2014		literatura	prireditev
5. REVIJA UPOKOJENSKIH PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE	31.5.2014		vokalna glasba	prireditev
SPOMINSKA SLOVESNOST V KILOVČAH	3.6.2014		vokalna glasba	prireditev
PLES BREZ MEJ	7.6.2014		folklor	prireditev
RECITAL ZA FLAVTO IN KLAVIR	7.6.2014		instrumentalna glasba	prireditev
BISTRISKE ULICE NA RAZGLEDNICAH	18.7.2014		likovna dejavnost	prireditev
7. LIKOVNA KOLONIJA PODTABOR	26.7.2014		likovna dejavnost	prireditev
1. POLETNI LITERARNO GLASBENI VEČER	26.7.2014		literatura	prireditev
2. POLETNI LITERARNO GLASBENI VEČER	16.8.2014		literatura	prireditev
3. POLETNI LITERARNO GLASBENI VEČER	30.8.2014		literatura	prireditev
BUČJADA V HARIJAH	31.8.2014		večzvrstna dejavnost	prireditev
4. POLETNI LITERARNO GLASBENI VEČER	13.9.2014		literatura	prireditev
SLIKARSKA RAZSTAVA JADRANKE SAVIČ	18.9.2014		likovna dejavnost	prireditev
V ZAVETJU BESEDE - REGIJSKO SREČANJE SENIORSKIH PISCEV ZA PRIMORSKO	22.9.2014		literatura	prireditev
SLIKARSKA MUZA BISTRICE	26.9.2014		likovna dejavnost	prireditev
14. SREČANJE PRIMORSKIH LIKOVNIH USTVARJALCEV	3.10.2014		likovna dejavnost	prireditev
KONCERT LITIJSKEGA ZBORA SV. NIKOLAJA V CERKVI SV.PETRA	5.10.2014		vokalna glasba	prireditev
SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ ZA PRIMORSKO	19.10.2014		folklor	prireditev
LIKOVNA RAZSTAVA OB BISTRISKIH JUBILEJIH	23.10.2014		likovna dejavnost	prireditev
JUBILEJNI KONCERT MEPZ AVGUST ŠULIGOJ DU ILIRSKA BISTRICA OB 30-LETNICI DELOVANJA ZBORA	25.10.2014		vokalna glasba	prireditev
ILIRSKA TEME	19.11.2014		literatura	prireditev
DOBRODELNI KONCERT ZA POPLAVLJENA OBMOČJA	23.11.2014		večzvrstna dejavnost	prireditev
SLEDI V ČASU	29.11.2014	29.11.2014	večzvrstna dejavnost	prireditev
INTIMNI SOSEDSKI ODNOSI	30.11.2014		gledališče in lutke	prireditev
FOTO RAZSTAVA V KNEŽAKU	5.12.2014		likovna dejavnost	prireditev
FILM FS BRKINI V ILIRSKI BISTRICI	7.12.2014		filmska	prireditev
ŽIVALSTVO SNEŽNIŠKEGA PODZEMLJA	11.12.2014		filmska	prireditev

ALEKSANDER PERŠOLJA IN JASNA DENEMARKOVA V ILIRSKOBISTRIŠKI KNJIŽNICI	18.12.2014	literatura	prirediv
BOŽIČNI KONCERT V KNEŽAKU	25.12.2014	vokalna glasba	prirediv
ŠTEFANOVO V HARIJAH	26.12.2014	večvrstna dejavnost	prirediv
BOŽIČNI KONCERT V JASENU	26.12.2014	vokalna glasba	prirediv
NOVOLETNI KONCERT NA REKI	27.12.2014	instrumentalna glasba	prirediv

